

+ OPINIE WELZIJNSZORG

Zorgsector lijdt onder jarenlange niet-indexering

© anp

Bijna 600 bestuurders en voorzitters in de zorg- en welzijnssector roepen de Vlaamse overheid op om de werkingsmiddelen te indexeren. Dat is niet meer gebeurd sinds 2010.

Vandaag om 03:00

Beeld je in dat je als ondernemer de alledaagse kosten voor energie, voeding, kantoorbenodigdheden en ander materiaal maandelijks ziet stijgen, maar dat je budget om die kosten te dekken al bijna 15 jaar niet meer is gestegen. Dat is de realiteit voor alle ondernemers in de social profit. Sinds 2010 werden hun werkingsmiddelen niet meer geïndexeerd door de Vlaamse regering. Gevolg: steeds meer organisaties krijgen het financieel erg moeilijk.

Als de nieuwe Vlaamse regering, te vormen na de verkiezingen in juni, niet eindelijk opnieuw de werkingsmiddelen gaat indexeren, dreigen onze sectoren te imploderen.

Je kan discussiëren over de kerntaken van een overheid, maar over één opdracht is iedereen het eens: de overheid is verantwoordelijk voor de zorg en het welzijn van al haar burgers, en in het bijzonder de meest kwetsbaren in de samenleving. Deze opdracht besteedt ze al decennia met succes uit aan duizenden zorg- en welzijnsorganisaties in Vlaanderen en Brussel.

Binnen deze samenwerking komt het er in essentie op neer dat de voorzieningen zorgen voor een kwalitatieve opvang en dat de Vlaamse overheid de nodige middelen verstrekt om dit mogelijk te maken, zoals de financiering van investeringen en de alledaagse werking.

De Vlaamse overheid heeft de laatste jaren, ondanks algemene besparingen in economisch uitdagende tijden, de social profit substantiële (en noodzakelijke) budgetverhogingen toegekend om aan de toegenomen hoeveelheid en complexiteit van zorg en ondersteuning te voldoen. De organisaties hebben in alle zorgsectoren vaak succesvol antwoorden geboden op de intensievere vraag.

Toch botsen ze op hun limieten. De vraag naar zorg groeit en overstijgt het aanbod, de wachtlijsten zijn hier de stille getuigen van. Denk aan de noodkreten voor zorgbudgetten voor personen met een handicap, de wachtlijsten in de kinderopvang of jeugdhulp, de discussie over welke ouderen nog terechtkunnen in de woonzorgcentra ...

Allemaal dossiers die de laatste maanden niet meer uit de media te denken zijn. Wat is er aan de hand?

Wel, wij stellen als voorzitters van organisaties in alle zorg- en welzijnssectoren een bijzonder alarmerende tendens vast die ervoor zorgt dat steeds meer van onze voorzieningen in financiële problemen komen. Sinds 2010 zijn de werkingsmiddelen van de zorg- en welzijnsvoorzieningen niet meer geïndexeerd. Sterker nog, in de meeste sectoren gingen die zelfs achteruit.

650 miljoen misgelopen

Een rekenvoorbeeld: stel, je kreeg 14 jaar geleden 100 euro aan werkingsmiddelen; nu is dat gemiddeld iets meer dan 90 euro, terwijl die 100 euro bij een normale indexering nu zo'n 137 euro zou moeten zijn. Of een de facto daling van meer dan 30 procent, terwijl de dagelijkse kosten voor energie of voeding stijgen. Deze niet-indexering zorgt ervoor dat alle zorginstellingen sinds 2010 samen zo'n 650 miljoen euro aan werkingsmiddelen zijn misgelopen. Voorts stellen we vast dat ook de middelen om te investeren geen gelijke tred houden met de bouwkosten en de bouwindex.

Al die kosten doorrekenen aan de zorggebruikers of klanten is geen oplossing. Omdat de organisaties niemand willen uitsluiten, maar ook omdat regelgeving dit in de weg staat.

Beroep doen op reserves

Het verbaast dus niet dat steeds meer voorzieningen in financieel moeilijke papieren komen. Dat bewijzen de vele, opeenvolgende financiële analyses over de sectoren heen. De voorzieningen die het hoofd boven water kunnen houden, moeten daarvoor steeds vaker een beroep doen op hun financiële reserves uit het verleden, maar dat zet hun organisatie onder extra druk.

Sinds de inkanteling van de wetgeving op vzw's in die van de vennootschappen, dragen de bestuursorganen nog meer hun volle verantwoordelijkheid om financiële reserves op te bouwen en aan te houden, in een poging om de voortdurende wijzigingen in regelgeving op te vangen en een

toekomstgerichte beleidsvoering te garanderen.

Zo niet worden de bouw en instandhouding van gebouwen en infrastructuur moeilijk tot onmogelijk en ontbreekt elke buffer om ook maar de minste schok in de werking op te vangen.

Zorg en welzijn in de brede zin en het recht om een menswaardig leven te leiden, zijn grondrechten. De financiële situatie van onze voorzieningen en sectoren staat vandaag te hard onder druk om die grondrechten ook in de komende jaren voor iedereen te waarborgen.

Het beleid moet nu van koers wijzigen om de gevolgen van de jarenlange niet-indexering van werkingsmiddelen bij te sturen. Dat beleid is een stille killer, die de kwaliteit en het aanbod van de zorg onder druk zet en in gevaar brengt.

Als groep van geëngageerde voorzitters van zorg- en welzijnsvoorzieningen in heel Vlaanderen is onze oproep naar de toekomstige Vlaamse regering (en naar alle politieke partijen: stop met het niet indexeren van de werkingsmiddelen en investeer structureel in toegankelijke zorg en ondersteuning voor iedereen.

Deze tekst werd ondertekend door 579 bestuurders en voorzitters in de zorg- en welzijnssectoren van organisaties die lid zijn bij Vlaams Welzijnsverbond, SOM en Zorgnet-Icuro.

Lees ook

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20231120_91333890?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

⊕ **Alleen wie het echt nodig heeft, kan nog naar een rusthuis >**

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20231120_91333890?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20231120_91333890?utm_campaign=internal-article&utm_source=standaard&utm_medium=lees-ook)

Niet te missen in DS+

RECENSIE

⊕ **'Baby reindeer': een mokerslag van een serie en terecht dé Netflix-hit van het moment**

De Britse komiek Richard Gadd wou van humor zijn handelsmerk maken, tot hij te maken kreeg met ...

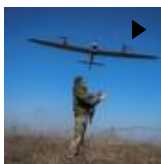
(https://www.standaard.be/cnt/dmf20240425_96835871)

⊕ **Venetië zien en vijf euro betalen: "Alsof ik een pretpark binnenstap"**

Venetië vraagt dagjestoeristen sinds donderdag om op de drukste dagen een toegangskaartje te ...

([/cnt/dmf20240425_96471986](https://www.standaard.be/cnt/dmf20240425_96471986))

INTERVIEW

⊕ **“De sancties zullen Rusland verstoren, maar pas over tien jaar. Oekraïne heeft nu hulp nodig”**

Omdat de sancties tegen Rusland niet werken, nemen we zelf het heft in handen, dachten de ...

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20240424_97381391)

REPORTAGE

Padel is een blijver, leert het toptoernooi in Tour & Taxis

Op het Premier Padeltoernooi in Tour & Taxis in Brussel maken recreanten en passanten deze ...

(/cnt/dmf20240424_97225614)